

ledes, at de kom et Par pCt. høiere i Kurs. Sammenholde vi Prisen paa vore Kreditforeningsobligationer med Prisen paa den norske og svenske Hypothekbanks Obligationer, vil det ses, at den samme Forskjel, jeg tidligere har paavist, ogsaa der gjør sig gjældende. Paa Hamborg Børs noteres for Tiden svenske 3 1/2 pCt.s Hypothekbankobligationer til 97 og norske til 98; det er en Pris, der er ikke saa lidt større end den, vi faae for vore Kreditforeningsobligationer. Hvad er nu Grunden til, at vore Kreditforeninger her i Landet ikke med deres allerbedste Villie have kunnet naae saa høi en Pris for deres Obligationer, som Hypothekbankerne i Sverig og Norge have naaet for deres, for ikke at tale om, hvad Kjøbenhavns Kommune og den danske saa vel som den svenske Stat have naaet? Seg vil nødig sige noget Ondt om vore Kreditforeninger; men helt frakjende Kreditforeningernes Bestyrelser Skyld for, at deres Obligationer i saa mange Aar have staaet saa lavt, som Tilfældet har været; kan jeg ikke. Selvfølgelig kan jeg heller ikke frakjende Medlemmerne Skyld; thi vore Kreditforeninger ere jo baserede paa den almindelige Stemmeret, paa Selvsstyrprincippet; men vi vide ret godt, at Selvsstyrprincippet i disse Foreninger ikke har gjort sig videre gjældende indtil nu, da Folk have begyndt at komme med. Eendomsbesidderne begynde at faae Interessere ogsaa for den Sag, de have opdaget, at det er enorme Kapitaler, de have tabt ved ikke at være saa meget paa Tæerne i disse Foreninger; som de have kunnet og burde være, og vi have derfor ogsaa i de senere Aar set flere Kreditforeninger tage sig rosværdig op og bringe deres Obligationer i høiere Kurs end den, de før have været i. I en Retning have vore Kreditforeninger handlet fornuftig; de have efter min Mening været admærket administrerede, de have sørget for at blive ansete for solide og at vinde sig et godt Navn til det almindelige Omdømme, ikke blot her i Landet, men ogsaa i Udlandet; men selv vi paa Kreditforeningernes Forhold indadtil, maa vi Medindrømme, at bortset fra Forsøg, der ere gjorte i de senere Aar, har Kreditforeningernes Virksomhed indadtil været temmelig nær ved at være bedrøvelig. Forretningsgangen i vore Kreditforeninger har været

den, at de bevilgede Laanene, passede paa, at det ikke blev for Meget — snarere blev det for Lidt, men det var jo godt for Sikkerhedens Skyld — og naar et Laan var bevilget, fik vedkommende Laantager Beløbet udbetalt i Obligationer. Hermed betragtede Kreditforeningen sit Hverv som endt; saa hørte dens Virksomhed op. Hvad disse Obligationer vare værd, blev vedkommende Laantagers Sag; det betragtede Kreditforeningen som sig uvedkommende. Men det er dog en Sag, af høieste Værd for en Kreditforening og dens Medlemmer, det vil sige Laantagerne; thi i Virkeligheden er jo en Kreditforening ikke Andet end en Forening af Laantagere, der søge gennem deres Forening paa bedste Maade at faae uopsigelige Laan og saa billige Laan som muligt. Det forekommer mig imidlertid, at vore Kreditforeninger have betragtet sig som en Slags Domæne for Pengemænd. Der er nu en stadig Krig her i Verden mellem dem, der skulle laane Penge, og dem, der have Penge at udlaane. For dem, der skulle laane, gjælder det jo om at faae Laanet saa billigt som muligt, og for dem, der skulle laane ud, gjælder det om at faae saa høi Rente som muligt. Denne Kamp har ogsaa gjort sig gjældende i vore Kreditforeninger, og det forekommer mig alt Fald mig, at vore Kreditforeningers Bestyrelser gennem en lang Mærskette, indtil disse sidste prisværdige Forsøg ere gjorte i vore Kreditforeninger, have stillet sig temmelig meget paa Pengemændenes Side; de have ladet disse Obligationer være Pengemændenes Domæne; hvad de vare værd, blev bestemt af indenlandske Pengemænd og Bankierer. Man sørgede omhyggelig for, at disse Obligationer ikke skulde komme ud paa Verdensmarkedet, og hvorfor? Fordi det var saadanne deilige solide Papirer at have hjemme i Landet; det var saa rart, at disse Obligationer bleve danske Pengemænds Obligationer; det gab en Stabilitet, som var meget behagelig, men denne Behagelighed have danske Laantagere i Aarenes Løb maattet betale med store Summer. Tage vi f. Ex. en saadan Forening, som Distrikternes Kreditforening — det er jo vor største Kreditforening her i Landet; de Kapitaler, den har med at gjøre, rage saa høit op over dem; andre Kreditforeninger her i Landet have med at kasse; det er den største indenlandske